

ХІМІЧНА ОСВІТА В ТЕХНІЧНОМУ ВНЗ

Свашенко Ю. В., Даценко В. В.Харківський національний автомобільно-дорожній університет
chemistry@khadi.kharkov.ua

Реформування системи професійної освіти на сучасному етапі не може не торкнутися і загальноосвітніх предметів природничо-наукового циклу, в тому числі хімії, які є невід'ємною частиною професійної підготовки. Проведене в останні роки на кафедрі хімії Харківського національного автомобільно-дорожнього університету тестування студентів першого курсу, приступають до вивчення хімії, показало відсутність базових знань з хімії у 20–30 %. Для ліквідації прогалин у шкільній освіті на кафедрі хімії ХНАДУ 2–3 рази на тиждень протягом семестру проводяться загальні та індивідуальні консультації для студентів. На цих заняттях студенти досить швидко відновлюють свої прогалини знань з хімії, без яких неможливо подальше вивчення дисципліни.

Вивченню курсу дисципліни «Хімія», а також для організації самостійної роботи студентів допомагають методичні матеріали кафедри, розроблені з урахуванням диференційованого підходу в навчанні. Конспект лекцій містить основні і додаткові теоретичні відомості для успішного навчання студентів. Для ознайомлення студентів з зазначеними навчально-методичними розробками, вони містяться на електронному освітньому порталі ВНЗ.

Головним завданням навчання хімії, як фундаментальної дисципліни в технічному ВНЗ, є формування професійних якостей майбутнього фахівця. Курс хімії в ХНАДУ створено з урахуванням найбільш важливих тем і питань, необхідних у подальшій професійній діяльності. Оскільки досліджуваний матеріал краще засвоюється при проведенні експериментальної роботи, особливу увагу приділено проведенню лабораторного практикуму. При виконанні лабораторних робіт студенти знайомляться з методиками проведення аналізів, правилами обслуговування лабораторного устаткування і умовами проведення хімічного експерименту.

Для наукового становлення майбутнього фахівця в ХНАДУ на перших курсах навчання були організовані курси робітничих професій, що функціонують в якості однієї з форм науково-дослідних робіт студентів і безпосередньо пов'язані з перспективами майбутньої спеціалізації. На курсах студенти мають можливість познайомитися з методами наукового дослідження, зі способами збору матеріалу, з прийомами його обробки, дізнатися про вимоги до наукового апарату дослідження й до оформлення змісту.

Оволодіння практичними навичками наукового дослідження не передбачено навчальним планом, студенти цікавляться ними виключно для саморозвитку, в силу своїх інтересів і перспектив. Основною формою проведення наукової роботи в ХНАДУ, яка виконується в позаурочний час, є залучення студентів до виконання наукових досліджень, що проводяться кафедрами за держбюджетною і госпдоговірною тематикою. Прикладна спрямованість робіт дозволяє розвивати у студентів не тільки якості вченого, а й винахідника.

Широке визнання в ХНАДУ отримали наукові студентські семінари, мета яких полягає в оволодінні методикою і технологією наукового дослідження, набуття навичок спілкування та комунікативної культури. На засіданнях семінарів разом з науковими співробітниками кафедри студенти по черзі виступають з доповідями про результати своїх перших наукових досліджень, активно обговорюють підходи, методики й технології їх виконання.